XI. évfolyam. Celldömölk 1915 január 24. 4. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Irgalmas szamaritánusok.

Lélekemelő az a humánus összeműködés, mellyel a nemzetre szakadt nagy terheken mindenki siet segiteni. Szinte itthon is rohanni látom az emberszerető lelkeket, ahogy a szörnyű háboru sebesültjeit felkeresgeti, velük az irgalmas szamaritánusok bibliai történetét nem egyszer, de százszor, ezerszer megismételi.

Fáj a lelke, ha a sebesült élelme soványos, szük, egyszerü, megakad a szeme, ha szenvedő katonájának ruhája, nyugvóhelye nem kifogástalan, siető gondja, hogy fáradt, eleven szennytől tele szenvedő hadfiát üditő, jótékony fürdővel lássa el, hogy szörnyü eleven szennyétől mielőbb megszabaduljon az.

Felejthetetlen falvaink vetekedő buzgalma, mellyel katonakórházainknak a törvényes költségek okozta sovány menázsiát bőviteni, gazdagitani törekszenek. Látom a szakadatlan áldozatos munkát, melyet érdemes nők, fáradhatatlan doktorok végeznek ápolásban, kötözésben, gyógykezelésben szüntelen. Nem kerüli ki figyelmemet országszerte sem itt, sem ott a lelkekre nehezedő fájdalom, a lopva fel-feltörő panaszos aggodalom, hogy a hazánkért oly sok áldozatot hozó sebesültjeink nem kapják meg azt, amit az elemi higiénia, a gyógytudomány, az emberi résztvevő, szerető sziv követel: hófehér tisztaságot a sebesült körül, bő és jó táplálkozást, sulyos bajok megkövetelte elkülönitést, minden ápolást.

Csak mintha egynek a szorgalmazása volna hátra még. A legkönnyebb valamennyi között és költségtelen! És talán szintén az elemi követelmények közé tartozik. Hogy sebesült katonáinknak necsak sürüen megfürösztött sebe, teste, tiszta ágya, hetenkint surolt padlója, folyosója, lépcsője, többször cserélt fehérnemüje, üditő tiszta itala, hanem tiszta *levegője* is legyen! Hogy zárt helyen tömeges együttlét mellett milyen terhes csakhamar a levegő, ha nem elég kiáltó itt kinek-kinek természetes undora, mikor ilyen terhes levegős helyiségbe belép, vegye figyelmes kezébe hazánk érdemes doktorának, Okolicsányi Kuthy Dezsőnek képeskönyvét — 60 fillérbe kerül — a gümőkórról. (Kapható Budapesten, Korvin testvérek könyvnyomdájában. Ha valaki tudományos rendszerességgel is érdeklődik a kérdés iránt, áldásos ismeretekkel gazdagodhatik Aujeszky Aladár, A baktériumok természetrajza c. nagyszabásu munka 75-ik stb. lapjain. Kiadja a M. Kir. Természettudományi Társulat Budapest, 1912. I.—XV. 1—920. l.)

Itt üdvösségesen kinyilik a szemünk, hogy igazi emberbarátok vagyunk-e, mikor tömegesen megrakott kórházainkban sürüen sikáltatunk, mosunk, sürgetjük a minden rendü-rangu tisztaságokat és mellette tömött kézzel szórjuk a finom gondossággal készitett nikotin kedvességeket, hogy csak semmi se hiányozzék a szegény szenvedő sebesültek kivánságai között, oly sebesültek között, akiket heteken át ágyukhoz szögez nyomoruságos sebük, tiszta levegőre nem engedi őket jutni emésztő lázuk, a tüdőgyulladás, nem egy közöttük tüdőbajra hajlamos, nehéz, kapkodó lélekzetü, sulyos láb és egyéb sebük miatt nem mozdulhatnak tovább. Lehet-e sziv oly szivtelen, amely megtagadja tőlük azt, aminek megadása ingyenes, költségtelen?!

Tömeges sebesült katonák termében már csak az ágyukhoz szögezettek miatt is ne fertőztessék meg semmiféle füsttel az amugy is hamar kihasznált levegőt. Minden kórházban a dohányzás tiltva van! Gondolom, nem ok nélkül tilos! Teljes figyelemmel forgatom szövetséges népeink csodaerőkkel vivott háborujáról felvett képeket, kórházakat. Kulturszomszédainknak még reprodukált képein is kibetüzhetem katonakórházaik falain is: Rauchen ist verboten! Ha hős Hubertünk naplójában olvasom, hogy orosz földön szigoruan tilos volt kutakból inni vizet és gyümölcsökkel oltani szomjuságukat, gondolom nem ok nélkül tiltották meg egészséges katonasá-

Hubert János dr. naplója.

Egy hősi halált halt hadnagy emlékiratai.

(Folytatás.)

Szeptember 1. Reggel 4 órakor keltünk föl feldwachunkból s a reggeli órákban Schiller megjött, akit a tüzérségi harc elszakitott tőlünk, egész nap tétlenül feküdtünk, nem mentünk előre, mert a Khor, amelyik Lublint oldalról támadja a jobbik szárnyunkon, még nem fejlődött ki ugy, hogy egyöntetü előrenyomulást tehettünk volna. Lublin tőlünk 10—15 kilométerre van, nagy város, melynek bevétele van tervbe véve. Bakáink ma egész nap az előttünk levő kis Osszana faluban sütöttek. főztek. A szabadon járó disznók és malacokat hajcolták puskával és bajonettel. Katonáinkat a heves harcok és fáradalmak dacára sem hagyta el a jó magyar hümor.

Szeptember 2. Az aug. 31-én készitett földsáncban töltöttük az egész napot a fenti ok miatt. A tüzérségi harc azonban nem szünetelt. Tüzérségünk egy ellenséges batériát nem tud állásából kizavarni, már két nap óta keresi. A mai napon feladtam bátyám cimére 400 koronát.

Szeptember 3. Századunk divizió reserve volt egész nap s igy a harcban nem vettünk részt, amely egész nap folyt, különösen a tüzérek közt. Ma hallottam, hogy a mi Khorunk testhaltende Gruppe, addig mig a jobb szárnyunkon a 10 Khor előre nem nyomul, amellyel együtt fogjuk e támadást intézni Lublin ellen. — Ma már aludtunk, amikor felköltenek bennünket s elvezényelnek helyünkről, mert ott más csapatnak van a helye. Igy ment ez már korábban is egypár esetben, hogy az éjjeli tábor felkeresése órákat vesz igénybe.

Szeptember 4. Az eső esik és nagyon hideg van. Századunk Brigád reserve egy napon primitiv földsáncban, melyet a mars Bat. csinált magának. Ugy veszem észre, hogy a helyett, hogy előre nyomulnánk, inkább hátrább vesszük állásunkat. Egyedül a szivározás az, amely sietteti ugy a bosszuságom, mint a nap elmulását. 10 órakor századunk egy magaslatra ment, melyet az ellenséges tüzérség srapneljai akartak megakadályozni, azonban minden veszteség nélkül jutottunk föl, hol földsáncunkban áztunk egész nap, mig este a második B.-vel együtt sturmoltunk az ellenség ellen. Este 11 órakor feküdtünk le aug. 30-án készitett földsáncunkban.

Szeptember 5. Éjjel egy órakor B.-unk gyors tüzelése keltett föl, mely egy óra hosszat tartott s fél 4 órakor megkezdődött ujból, mely a tüzérségi harccal együtt tartott 10 óráig s ekkor az egész diviziónk visszavonult s az ellenség óriási tüzeléssel követett. Visszamentünk ugy 4—5 kmt, ahol állást foglaltunk el s este 6 órakor előre ment a mi B. és a 83., ugy B. egy erdő szélére biztositani a divizió éjjeli nyugalmát.

Szeptember 6. Kora reggeltől késő estig az erdő szélén elvonuló árokban voltunk, mit még tegnap este elkészitettünk, ugy az infanteri, mint a tüzérségi tüz ellen. A gyalogságra, ugy látom jó eredménnyel tüzeltünk, de az ellenség tüzérsége elhallgattatott bennünket. Számtalan srapnel robbant föl fejünk és az erdő felett. Kapitányunk is a homlokán megsebesült. Az éjjelt is abban az árokban töltöttük. Most már két éjjel nem aludtam. Borzasztó hideg van éjjel. A legénység ki van merülve a sok éjjeli szolgálat miatt.

Szeptember 7. Az egész nap a tegnapi földsáncokban a férgekkel és a békákkal játszottam, mert egy parancs értelmében megtiltották a lövést. Állitólag az-örnagyunk parancsára tiltatott meg. Ezen parancs követtében sem a mi századunk, sem a másik

gunknak ezeket. És hogy a katonák lopva is, titokban, sáros utszéli pocsolyákból oltották szomjukat és itták belőle a kolerás halált! De hát lesz-e valaha hadakkal rendelkező, aki az ilyen veszedelemnek vasszigorral is elejét nem veszi! Tudom, hogy emberi szenvedéllyel szembeszállni, egy ember erejét meghaladó dolog; tudom, hogy az illetékes vezető köröknek is szent meggyőződésük az, hogy az antiszepsis nem csupán csak a seb köré zsugorodik!

Minthogy vérző hazánk legjava erőinek szerető gondozásáról esik a szóbeszéd, minthogy nagyon sok sulyosabben is szenvednek a katonák, a seb gyógyulását pedig emberi gondosságon kivül mégis csak a tiszta és megtisztult vér végezi, a vér rekreációjában meg legelső fontosságu a tiszta levegő, az éltető okszigén, emberszerető szivünk tehát rajta lesz, hogy sebesültjeink kórhelyei nikotinfüsttel ne legyenek tele; azt a nagyon fontos, ingyenes éltető elemet, a tiszta levegőt sürgessük bele és semmi szin alatt se engedjük már csak ágyhoz szegzett betegeink miatt se a kórtermekben a dohányozást. Aki pedig mozogni tud, aki már ki is mehet, ha szenvedélyének nem lehet ura, dohányzó kedvét töltse a szabad ég alatt.

Mert bizony-bizony nem vagyunk irgalmas szamaritánusok, ha a gyógyulás egyik legfőbb hajtó erejét, a tiszta levegőt szeretett betegeinktől magunk, az irgalmas szamaritánusok raboljuk el!

Bán János, plébános.

---

kettő nem lőtt, holott az ellenség jobb szárnyunk ellen zárt sorokban, kényelmesen felvonult s minket a 14. századdal és egy 83. ezredbeli századdal együtt minden jelentés nélkül visszavonultattak. Fél 7 órakor mi is visszavonultunk, ha egy fél órát maradunk, ugy fogva vagyunk. Teljesen elszakadva a főcsapattól vonultunk vissza, mig a zászlóalj nagynehezen összejött és éjfél után 2 órakor sáncárkot ástunk magunknak. Természetes, hogy a századnál csak egyedül maradtam kint, a többi elhagyta századunkat s igy századparancsnok lettem.

Szeptember 8. Az ellenség már 6 órakor reggel kormányozható léghajóval kikémlelte állásunkat. Az állásunkból látom, hogy a holnapi napot nem érem meg, már a balszárnyunkat szoritják vissza. A tüzérségünk 9 órakor eredménnyel tüzelt az ellenségre, igy megváltozott a helyzet. Az ellenséges tüzérség már nem tüzelt ránk s igy az egész napot nyugodtan töltöttem századommal a földsáncokban, mint fenzhaltende Gruppe. Tőlem a jobb és balszárnyon heves harc volt, ugy gondolom az ellenség vissza lett szoritva. Az éjjel ugy a jobb, mint a balszárnyon heves harc volt. Állitólag segitségünkre jött a jobb szárnyra egy porosz divizió.

Az éjjelt földsáncunkban töltöttük. Hallottam a szolgámtól, ki a hilpiatson tölti az időt, hogy nem sok sebesültünk van.

(Folyt. kov.)

Takarékoskodjunk.

A földmivelésügyi miniszter figyelmeztet erre mindenkit a most közzétett hirdetményében. Tekintettel közerdekü voltara, szolgáljon okulassal mindnyájunknak.

Minthogy külföldről élelmiszereket nem igen hozhatunk be az országba, s hü szövetséges társunkkal együtt a magunkéból kell megélnünk: ellenségeink arra számitanak, hogy bármilyen vitézül küzdenek is hős katonáink, még sem fogjuk a harcokat sokáig birni, mert elfogy a kenyerünk, s ők kiéhezetnek bennünk. Ellenségeinknek ez a remenysége nem fog beteljesedni, mert mindenünk van annyi, amennyire szükségünk van. Hogy azonban semmiféle körülmények között semmiféle baj ne érhessen bennünket: a józan előrelátás azt parancsolja, hogy a fogyasztásban mindenki mindenben takarékos legyen. Különösen okosan és takarékosan kell bánnunk a buzával meg a rozszsal, mert az idei a buza és rozstermésünk nem volt olyan, mint a tavalyi.

A kormány azon célból, hogy ez idei buza és rozstermésünkkel az uj aratásig bizonyosan kijöhessünk s vitéz katonáinknak mindig és mindenből a legjobbat adhassuk, már elrendelte, hogy a malmoknak és a kereskedőknek csak olyan kenyérlisztet szabad a polgári közönség részére eladni, amely egyharmad részben árpalisztteel, tengerilisztteel, vagy burgonyalisztteel, vagy más megengedett lisztpotlékkal van keverve. A kormány ezen rendelete folytán a fogyasztó közönségnek az a része, amely a lisztet vásárolja, vagy kész kenyeret vesz, ezután csak ilyen kevert lisztből sütött kenyeret fog fogyasztani. Elrendelte továbbá a kormány azt is, hogy mindennemü buza- és rozs járandóságot (konvenció) csak kétharmad részben szabad buzában és rozsban kiadni, egyharmad rész helyett pedig árpát vagy tengerit kell mérni, s az értéktöbbletet készpénzben kell megfizetni.

Ennek folytán mindazok, akik járandóság (konvenció) fejében kapott gabonából készült kenyeret esznek, ezután szintén csak kevert lisztből sütött kenyeret fognak fogyasztani. Mivel azonban a buza és rozs készletek arányos fogyasztása céljából szükséges, hogy ne csak azok, akik a lisztet vagy kenyeret veszik és ne csak azok, akik járandóság fejében kapják a buzát vagy a rozsot, hanem az országban kivétel nélkül minden ember csak ilyen kevert lisztből sütött kenyeret fogyasszon, ezennel felkérem azokat, akik a maguk gabonájából őrölt lisztből otthon sütik a kenyeret, hogy ők se fogyasszanak tiszta buza vagy rozskenyeret, hanem ők is keverjék a buza vagy rozslisztet egyharmad részben árpa, burgonya vagy tengerilisztteel és azt a buzát és rozsot pedig, amire, ha ők is kevert lisztből sütnek, a maguk házánál nem lesz okvetlenül szükség, adják el, hogy a buza és a rozs eljuthasson azokhoz, akiknek arra szükségük van.

A tiszta buzából készült fehér kenyér és a gabonával teli magtár, padlás, kamara más időkben mint a földmivelő ember fáradságának Istentől való jutalma, öröme volt a gazdának és büszkesége a gazdasasszonynak. Ma aki keveretlen tiszta buza vagy rozslisztből sütött kenyeret eszik, s aki rejtegeti a gabonát, amire a maga házában és gazdaságában nincsen okvetlenül szüksége, vétkezik a haza ellen és az ellenséget segiti, mert gyöngiti az ország gazdasági erejét. A kormánynak éppen ezért országos érdekből joga volna azt, amit most kér, rendeletben kiadni.

Azt hiszem azonban, hogy nincsen és nem is lesz szükség ilyen rendeletre, mert ezután a felkérés után bizonyára nem lesz egyetlen ember sem az országban, aki, amikor az ország jóváhagyásáról van szó, ne hajlana a komoly kérésre, s üres hiuságból, vagy alacsony önzésből alábbrevalónak tartaná magamagát a haza érdekénél. A kötelező rendelet kiadása helyett kinek-kinek lelkiismeretére bizzuk a dolgot, s reméljük, hogy mindenki belátja, hogy ha most nem tiszta buza, vagy rozslisztből sütött kenyeret eszik és nem tart vissza több buzát és több rozsot, mint amennyire takarékosan számitva, szüksége van, hazafias kötelességet teljesit és — akármilyen kis dolog is ez harcban álló vitéz katonáink hősi véráldozatához képest — ezzel mégis igazán mindenki hozzájárulhat ahhoz, hogy ellenségeinken diesőséggel diadalt arathassunk.

HIREK.

Kitüntetés. Bures Richárd helybeli osztálymérnököt Lajos bajor király a Szent Mihály-rend IV. ik osztályával tüntette ki.

A népfelkelők ujabb behivása. A honvédelmi miniszterium a következő »Bevonulasi hirdetményt« adta ki: A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t.-c. alapján történt általános behivása folytán azok a népfelkelésre kötelezett magyar állampolgárok, kik az 1914. évi november 16-tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy későbbi utóbemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasaknak találtattak és 1883. 1884. 1885. és 1886. évben születtek 1915. évi februar hó 15-én, ellenben azok, akik 1878. 1879. 1880. 1881. és 1882. évben születtek 1915. évi marcius hó 1-én, — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelés igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészitő, illetőleg cs. és kir. kiegészitési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Elhunyt plébános. Nagysitke község köztiszteletben állott, nepszerü lelkésze, folyó hó 17-én 60 éves korában Budapesten elhunyt. A hosszabb idő óta sulyos betegségben szenvedett plébános a fővárosban keresett gyógyulást, de — halála ellen nem lévén orvosság — sorsa utolérte. Lelkét a Szent Rókus kórház kórágyán lehelte ki. A kemenesaljai esperesi kerület papságn az alábbi gyászjelentést adta ki paptársa elhunytáról: A kemenesaljai esperesi kerület papsága szomorodott szivvel jelenti, hogy szeretett paptársa Tóth Sándor nagysitkei plébános életének 60-ik, buzgó lelkipásztori működésének 35-ik évében, Budapesten 1915. évi januar hó 17-én rövid szenvedés után a szentségek kegyelmével megerősitve, az Urban elhunyt. A buzgó lelkipásztor lelkiüdvéért januar 20-án szerdán d. e. 9 órakor fog az engesztelő szentmise áldozat bemutattatni. Szentmise után a boldogult hült testét kisérjük a nagysitkei temetőbe. Imádkozzunk érette.

Hadiadó. Az 1914. XLVI. t.-cikk uj adót vet ki a hadviselés céljaira. Ez az ugynevezett hadiadó, amely a szegényebb, a kisebb jövedelmü embert nem terheli. — Csak a 20 ezer koronát meghaladó összjövedelem lesz megadóztatva. A pénzügyminiszter intézkedése szerint ez a jövedelmi adó januar 1-én életbelépett s megállapitása felett elsőfokban nem az adókivető bizottság, hanem az uj törvény szerint alakitandó adófelszólamlási bizottság fog határozni. Ilyen bizottságok minden megyeszékhelyen, ugyszintén a törvényhatóságon városokban is alakulnak. A rendes és póttagokat legkésőbben a februari közgyülésen kell

Kigyulladtak a villanylámpák. Tegnap reggel fél 8 órakor örvendetes meglepetésben volt részünk: az izzólámpák kigyulladtak. Érdeklődtünk e tünemény oka iránt s úgy értesültünk, hogy városunk elöljáróságának sikerült nagy utánjárásra kölcsönképpen annyi nyers olajat kapni, amennyi circa egy hónapig elegendő lesz. Hirlik az is, hogy az elektromos üzem rövidesen kiegeszitheti készletét, mert külföldről kellő mennyiségü olaj fog érkezni. A közvilágitás ügyében beállott kellemes fordulat hatását most csupán az a szállongó hir rontja le, hogy a világitás hektovatonként való egységárát emelni szándékoznak. Lehetséges volna-e ez?

Magyarország 1914. évi bortermése. Hivatalos adatok szerint az 1914. évben Magyarországon (Horvát-Szlavonországok nélkül) mindössze csak 2,206.000 hektoliter must termett. Ez 1,110.000 hektoliterrel kevesebb meg az előző évben termett mustnál is, pedig az 1913. évi termés mennyisége is jóval alatta maradt az átlagos termésnek.

Az Erzsébet-nőegylet jótékonysága. Az orosz invázió elől Galiciából és a határszéli megyékből Budapestre érkezett menekültek részére ruhanemüeket gyüjtött az Erzsébet-nőegylet saját tagjai között és szétosztás végett elküldte a fővárosi hitközségnek. Alsó- és felső ruhákat, cipőket stb. adtak össze: Altstädter Józsefné, Frisch Gusztávné, Galambos Béláné, Günsberger Ignácné, Heimler Adolfné, Heimler Ernőné, Hiller Mórné, Kaufmann Henrikné, Marton Izidorné, Örlei Mártonné, Reif Dávidné, Rosenberger Miksáné, Rechnitzer Vilmosné, Scheiber Mórné, Schöntag Mártonné, Szegáll Vilmosné, Weisz Izidorné.

A földmivelésügyi miniszter a Marcalvölgyi társulathoz. A miniszter az alispán utján arról értesitette a Marczalvölgyi vizitársulatot, hogy amennyiben a tavaszi árvizek elleni védekezéshez állami szakközeg kiküldetése válik szükségessé, ezt az ő költségére — rendelkezésére bocsátja.

Adományok a hadikórházak részére. Dezső Lajosné 1 nagytál felvágott, 1 tál töpörtő, kompot és sütemények, dr. Ostffy Lajos 1 hizlalt réce és aszaltszilva, Bisiczky Ödönné préshurka az összes katonáknak, Kemény József 1 doboz cigaretta, Günsberger Ignácné 2 üveg rum, özv. Propstné Kemenesmihályfa 3 vánkoshuzat, 3 alsónadrág, 2 ing. Herzné 4 lábravaló, 1 ing, Gyömörey György (Intapuszta), naponként 10 liter tej, Nunkovits Dénes (Magyargencs), 10 K, Király János dr. 6 üveg bor, Magassy Lajosné (Külsővat), 8 üveg befőtt, 4 liter tej, 4 kuglóf, Körmendy Józsefné (Magasi), 2 kuglóf, pogácsa, Koller Antalné (Magasi), pogácsa, Esterházy Sándor gróf (Kemenes-puszta), 15 drb nyul, Maráci Pálné és Balogh Jánosné gyüjtése Magyargencs és Kemeneshőgyész községekben: 106 drb. tojás, 1 kenyér, szalonna, kalbász és 18·08 K, Rosta József (Kemenessömjén) kenyér és burgonya. Boba községből egy—egy kenyeret küldtek: Móricz Mária, Szabó Károly, Szelestey József, László Dénes, László Kálmán dr., özv. Nagy Gyuláné, Móricz István, özv. Györffy Károlyné, Fülöp Sámuel, Bartakovics Károly, Bakó János, Szelestey László, Végh Pál, Pócza János, Kiss István, Ambrus István, Kücsán István, Móricz Jenő, László Gyula, Büki Ádám, Loránttfy Lajos, Kocsi Zsigmond, Györffy Károly, Györffy József, Doma Mihály, Horváth Mihály, Loránttfy Lajos, Györffy Gyula, Györffy Elek, Nagy Dénes.

Értesités. A czelldömölki m. kir. adóhivatal felhivja mindazon feleket, akik nála hadikölcsönt jegyeztek, hogy az ideiglenes kötvényelismerések átvétele végett személyesen jelentkezzenek.

A hadbavonultak családjainak támogatására havonként adakozók január havi adománya. Özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 40 K, Klein testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Göttmann Bodog, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Horváth József, Princz Ferenc 10—10 K, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Pauula, Honig Sámuel 5—5 K, Huchthausen Edéné, Németh Márkus, Deutsch Samu dr. 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor 3—3 K, Steiner Imre, Mersich Jenő, Roth Mór, Bánóczy Istvánné, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 K, özv. Merkly Edéné, Takács Ferencné, Stetka Tici, Kiniczky Lajos, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Verbőczy József, Somogyi Aladárné, Altstädter Józsefné, Schwarz Sámuel 1—1 K, Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Eliás 50—50 f., Rosenthal Lipót, Szente Jenőné, Grosz Henrikné, Bass Vilmos 40—40 f., összesen 220 K 10 f.

Hirtelen halál. Tóth József jánosházai asztalosmester betért Zollner Béla ottani fakereskedő telepére, hogy a saját céljaira faanyagot vásároljon össze. Amidőn ez megtörtént, bement az irodába, hogy az árut kifizesse. Itt történt a tragikus eset. Tóth József hirtelen összeesett és nyomban meghalt. Az orvosi vizsgálat szivszélhüdést konstatált a halál okául.

Nagy idők tanuja. Nagy időket élt nagy idők tanujáért jött el a halál Somlószőllősre, hol f. hó 12-én halt meg Stetina Vince okl. mérnök, 1848-as honvédtüzér hadnagy és földbirtokos, életének 94-ik évében. Egész életét a nemes egyszerüség, a jellemesség és a jószivüség alkotta és tette nevét becsülté sok ismerőse előtt. A megboldogultban dr. Stetina József ny. államtitkár édesatyját gyászolja. Temetése kiterjedt rokonságának és jó ismerőseinek nagy részvéte mellett f. hó 14-én délután ment végbe.

Öngyilkos kamarai elnök. Folyó hó 17-én elegáns megjelenésü uriember tért be Wien egyik fürdőjébe. Közben a fürdő személyzete durranásra lett figyelmes, mire behatoltak abba a kabinba, ahonnan a lövés zaja jött. Meglepő látványnak lettek szemtanui; a fürdőző uriember vértől elboritva, élettelenül feküdt előttük. Megállapitást nyert, hogy az illető, aki öngyilkosságot követett el, nem más, mint a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke, Ullein József, aki zilált anyagi viszonyok miatt kereste a halált.

Kinek kell hadifogoly? A hadügyminiszter elhatározta, hogy az esetleges munkáshiány megszüntetésére, másrészt a hadifoglyok foglalkoztatása céljából mezőgazdasági és földmunkák végzésére szerződés mellett hadifoglyokat bocsát rendelkezésre. A foglyok, valamint az azok őrzésére kirendelt őrszemélyzet elhelyezéséről, megfelelő lakásról, fűtésről és a foglyok élelmezéséről a munkaadó tartozik gondoskodni, de az őrök ellátási költségét a kincstár megtéritti. A hadifoglyoknak reggelire rántott leves, ebédre 100 gramm hus, főzelék és kenyér, vacsorára csak főzelék dukál. Minden hadifogoly naponta 1 kiló és 200 gramm kenyeret kap, de jár neki mindennap kétszer rumnélküli tea is. Szeszesitalt nem szabad a foglyoknak adni. A foglyok napi munkaideje, a szokásos pihenőket beleértve, tizenkét óra. — Akik tehát hadifoglyokat akarnak mezei munkára alkalmazni, azok forduljanak a földmivelésügyi miniszteriumhoz, ahol megkapják a kivánt felvilágositást.

Színészet. A nemzeti szinészet szekere sem halad könnyebben a mai háborus világban, mint a tengelyig kátyuba sülyedő trénszekerek. Egyik státiótól a másikig csak nagy üggyel-bajjal és sok viszontagság után tud eljutni s ha itt-ott ki nem emelnék a jószivü emberek, végkép meg is feneklenék. A napokban egy kis fagy lévén, a kerekek megördültek ismét hozzánk s hozzá kellett látnunk, hogy a továbbjutás lehetőségét elősegitük. Tegnap este Dobos Armand, az ismert társulati titkár, negyedmagával tette tiszteletét Czelldömölkön, vélvén, talán nem veszett még ki közönségünkből a szinpártolás nemes érzése. Ha reménye nem is vált valóra, a tegnap esti sikert nem is lehet éppenséggel sikertelenségnek sem nevezni. A régi jó idők szép emlékeire való tekintettel közepes publikum vonult fel a Griff-szálló nagytermébe s ennek a részbeni sikernek előmozditására nagyban hozzájárult még az a körülmény is, hogy a mikroszkopikus társulat tagjainak ereje kecsegtető igéreteket nyujtott. Csalódás nem is ért bennünket, közönségünk jól érezte magát s a szinészet oltárán is hozott némi áldozattal hazafias kötelességét teljesitette.

Halálozás. Kemenesmagasiban folyó hó 17-én egy magas kort élt urinő hunyt el: özv. egyházasberzsenyi Berzsenyi Elekné, született guóthfalvi Guoth Mária. A 85. éves matrona testemét kedden helyezték örök nyugalomra nagyszámu rokonság és gyászoló közönség részvétele mellett.

Uj házak megyei pótadómentessége. Városunk háztulajdonosait közvetlenül érdekelő ügyben döntött a m. kir. belügyminisztérium, 1914. évi 141.306. számu rendeletével, melyben kimondotta, hogy ideiglenes adómentesség esetén vármegyei pótadó kivetésének helye nincs. Amig ugyanis a vármegye központi számvevőségi teendőit az 1902. évi III. t. c. által megszüntetett megyei számvevőség látta el, megyei pótadó nem volt kivetve az ideiglenesen adómentes vagyon után. Idézett t. c. által azonban a megyei pótadók kivetése feletti számvizsgálat a járási — állami — számvevők jogkörébe utaltatván, ezek egyikemásika a megyei pótadóknak az ideiglenesen adómentes vagyon után való kivetését követelte. A vármegye községi és körjegyzőinek egyesülete ezt törvényellenesnek tartotta és elnöke, Sokoray Elek czelldömölkvidéki körjegyző által előterjesztést tett a vármegyei alispáni hivatal utján a m. kir. belügyminisztériumhoz, hogy a törvényellenes pótadó kivetést szüntesse meg. Ezen előterjesztést honorálta a m. kir. belügyminisztérium és a már idézett rendeletében kimondotta, hogy az ideiglenes adómentesség esetében előirás tárgyát nem képező föld és házadó után vár

megyei pótadó kivetésének — az 1883. évi XV. t. c. 9. §-ának helyes értelmezésével — lenni nem lehet. Sajnos, városunk háztulajdonosaira is éveken át ki volt vetve — e szerint pedig törvényellenesen — az ideiglenesen adómentes házak után a 6 százalékos megyei pótadó.

A kiskereskedők és kisiparosok segélyezése a hadsegélyző adóból. A háboru, sajnos — alaposan megcsappantotta országszerte a kisiparosoknak és kiskereskedőknek jövedelmét is. Tisza István gróf most leiratban értesitette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a hadsegélyző adó bevételeinek terhére kilátásba vette a háboru miatt keresetüktől eleresztett kisiparosok és kiskereskedők némi segélyben való részesitését. A leirat felhivja a kamarát a felmerülő szükségletnek a megállapitására és arra, hogy a segélyre szoruló kisiparosokat az ipartestületek utján puhatolják ki, a kiskereskedőket pedig a sajtó utján szólitsák fel segélykölcsön iránti kérelmeiknek a kamara irodájában való benyujtására.

Megfagyott ember. A nemesszalóki orszaguton a héten egy munkás kinézésü embert találtak holtan az arra járókelők. A holtat beszállitották kórházunkba s itt agnoscálták. Magyar Károly káldi illetőségü napszámos volt, aki utközben megfagyott. — A kórházból temették el.

A marhalevelek bevonásáról. Tudomására jutott a földmivelésügyi miniszternek, hogy sok helyen a katonai célokra megvásárolt lovak marhaleveleit nem vonták be s igy azok továbbra is a volt tulajdonosoknál maradtak. Az ilyen eljárás mellett a visszaélésekben kivül, még az államkincstár is megkárosittatik, miért is a miniszter felhivja a törvényhatóságokat, szigoruan intézkedjenek, hogy a meg nem vont marhalevelek a községi elöljárósagok által pótlólag bevonassanak és az elsőfoku hatóságnak beszolgáltassanak átvizsgálás és megsemmisités végett.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Támogassuk az

Auguszta

alapot!

Jótékonycélra

eredeti ezüstöntvény

darabja 5 korona.

Tervezte és készitette Zutt iparművészeti tanitó.

Az Auguszta-alap igazgatósága megbizásából kapható:

Lilienthal Fülöpnél

Czelldömölkön.

Követelje azonban, hogy szállitója Önnek csakis **OLLA**-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékü silány utánzatot, mint »ep oly jót« feldicsérni. Kedvelt minőségek:

1203. sz. »Extrafinom« minőség 6 K.
1204. sz. »Superfinom« minőség 8 K.

Kapható: Dr Bisitzky András gyógyszertárában Czelldömölkön.

Kiadó

magán-lakás!

Czelldömölkön, a Petőfi-utca 10. számu ház, mely áll 3 szoba, nagy veranda és a szükséges mellékhelyiségekből, szép nagy kertel. **május 1-re kiadó.**

Bővebb értesitést a háztulajdonos ad.

Hornyolt cserép és

falitégla

készletemet kiárusitom **jutányos áron mig a készlet tart.**

Hornyolt cserép 1000 db. 50 K.

Kátrányozott 1000 db. 56 K.

Szives pártfogást kér

özv. Tory Györgyné

Czelldömölk.

Eladó

takaréktüzhely.

Egy csinos, kitünően jó, virággal diszitett, zománcos asztal-takaréktüzhely, miután tulajdonosa egy nagyobbat óhajt beszerezni, olcsón eladó. Bővebb felvilágositást lapunk szerkesztősége nyujt.

Egy jó karban levő cserép-kályha olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban

BERECZ LAJOS

ujonnan alapitott

érc- és fakoporsó raktára

Czelldömölk, Ferenc József-utca (Saját ház.)

Mindennemü temetkezési cikkek beszerzési forrása.

Állandó sirkoszoru raktár.

Diszes ravatal-felállitás megegyezés szerint.

Temetések a legegyszerübbtől a legdiszesebbekig eszközöltetnek.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.